

İllərini ömür kimi yaşayır...

Yazıçılar Birliyində şair-publisist polkovnik Abdulla Qurbaninin 60 illik yubileyi qeyd olunub

Fikirlərin xeyirlidirsə, əməlin xeyirlidirsə, ürəyin deyəni dilin deyirsə, dan yerinin sökülməsini də, yelin əsməsini də, bulaqların zümzüməsini də, qartalın uçuşunu da, dənizin kükrəyişini də, ... xeyirliyə yozursansa, ötüşən aylara-illərə ömür qüdrəti verirsən. Belə ömrün işığı zamanın sərhədlərini aşmağa qadirdi...

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin "Natevan" klubunda Əməkdar İncəsənət xadimi polkovnik Abdulla Qurbaninin 60 illik yubileyini bu düşüncələrlə izlədim. Birliyin sədri xalq yazıçısı Anar yubileyi təbrik edərək bildirdi ki, bugünkü yubiley tədbiri ordu ilə Birlik arasında əməkdaşlığın nümunəsi kimi dəyərlidi. Abdulla Qurbaninin yaradıcılığının başlıca qayəsi vətənpərvərlikdi. Məhz bu amil Birliyin vətənpərvərlik komissiyasının (sədri Şahin Musaoğlu) diqqətini çəkib.

Xalq şairi Fikrət Qocə, akademik Vəli Əliyev, professor Asif Rüstəmli, professor Ənvər Əhməd, millət vəkili Xan-hüseyn Kazımlı, general-mayor Yusif Axundzadə, AZƏRTAC-ın baş direktorunun müavini Dağbəy İsmayılov, "Azərbaycan" jurnalının baş redaktoru İntiqam Qasımzadə, Həmid Cəfərov, polkovnik-leytenant Zöhrab İmamquliyev, Respublika Veteranlar təşkilatının sədr müavini ehtiyatda olan polkovnik Cəlil Xəlilov və başqaları Abdulla Qurbaninin ömür yolundan, çoxşaxəli yaradıcılığından, tükənməz enerjiyə malik olmasından, şəhid ailələrinin onu doğması kimi sevdiyindən, ... səmimiyyətlə danışdılar. İştirakçılar bir daha əmin oldular ki, bəzən ömür yaşanılan illərə sığmır...

Tədbirdə deyilən digər mətləblər də (yazdığı əsərlərin ideyası, qayəsi, bədii dəyəri, Silahlı Qüvvələrin şəxsi heyətinin mənəvi hazırlığında özünəməxsus rolunu kənləvi vətənpərvərlik tədbirlərinin mahiyyəti, əsgərlərə qələbə ruhu aşılayan çıxışları) Abdulla Qurbaninin hansı amillərlə yaşadığının təsdiqi kimi anlaşıldı; yaşadığı illəri ömürləşdirməyi bacarıb Abdulla Qurbanini. Çıxış edənlər bu ömürü işıqlı ömür adlandırdılar...

1956-cı ilin qışı. 13 dekabr. 60 ilin üzündə qalan 13 dekabr günü nə vaxtdan bəri tarixləşirmiş? Şərur rayonunun Mahmudkənd kəndi bilirdimi ki, bu adi gün illər sonrası çoxlarının ehtiramının ünvanı olacaq? 13 dekabr gününün ta-

rixləşməyə meyilli olduğunu balaca Abdullanın Culfa rayonundakı Əbrəqunus kənd orta-internat məktəbində oxuduğu illərdəmi hiss eləmişdi? Haradansa tapdığı sınıq küp yaradılacaq məktəb muzeyinin ilk eksponatı olandamı duymuşdu? Firuz Mustafanın bu küp haqqında "Sınıq küpün harayı" məqaləsi dərc olundu damı gümanına tapınmışdı? Abdulla Novruz oğlu M.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutunu teatrşünas kimi fərqlənmə diplomu ilə bitirəndəmi əmin olmuşdu buna? Duyduqlarının gerçəkləşdiyinə Abdulla Mahmudkənd kənd mədəniyyət evinin direktoru olandamı əmin oldu, mədəniyyət işçilərinin hazırlıq və ixtisasartırma kursunda, Aşıq Ələsgər adına Respublika Xalq yaradıcılığı evində işləyəndəmi sevindi, "Görünən dağa nə bələdçi?" dedi...

İllər ötür, illər keçir, ömürləşən illərin işığı öz tutumu qədr gündüzlər Günün işığına, gecələr Ayın, ulduzların işığına qarışır. Günün də, Ayın, ulduzların da işığı bu bəşəri işığın ağ yoluna, əbədiyyət yoluna dönür...

(jurnalistika), şeirləri (poeziya) Moskva, Xabarovsk, Ussuriysk, Kışinyov, Vilnüs, ...şəhərlərində nəşr edilən qəzetlərdə, jurnallarda dərc olunursa, bununla necə qürurlanmaq olar? Baza təhsili Azərbaycan dili olan əsgərin bədii təxəyyülü özünü rus dilində də göstərsə, buna necə istedad deməyəsən?

Mahmudkənd kəndi də, Şərur rayonu da, Naxçıvan da, Azərbaycan da duyurdu ki, illəri ömür urvətində, ömür kimi yaşayan Abdulla Novruz oğlunun təxəyyülünün, istedadının üföqləri genişdi. Abdulla Qurbanovun Abdulla Qurbanini kimi tanınması bu duyumu şaxə-

ni (səsləşdirildiyini) nənələrin, babaların xatırlamalarından eşidir. Belə tədbirlərin müharibə taleyi yaşayan məmləkətimizdə ayrı formatda davam etdirildiyini görür. Amalı bəşərlik olan bir xalqın yeniyetmələri, gəncləri bu kimi tədbirlərin yaxın vaxtlarda yeni mahiyyətlərlə yenə keçiriləcəyinə inanır. Bunun üçün müharibə başa çatmalıdı, torpaqlarımız işğaldan azad edilməli...

1993-cü il idi. Şərur rayon mədəniyyət şöbəsinin müdiri idi. Qarabağda gedən döyüşlərə seyrçi ola bilmədi Abdulla Qurbanini; torpağın göynertisini ürəyində hiss eləyirdi. Ona elə gəlirdi ki, düşmənin

mov Şərurda ilk məktəb muzeyini yaradan məktəbli Abdullanı "mücüzə", xalq yazıçısı Süleyman Rəhimov gənc Abdullanı "od-alov" adlandırdı. Mahmudkənd kəndi də, Şərur rayonu da, Naxçıvan da, Azərbaycan da bu kəlmələri bir qədər heyrət, bir qədər qürre, başlıcası bir ürək sevgi bilirdi...

Teatrşünas Abdulla Qurbanini...
Şair Abdulla Qurbanini...
Rejissor Abdulla Qurbanini...
Publisist Abdulla Qurbanini...
Və ən başlıcası, bu adların fəvqündə dayanan vətəndaş Abdulla Qurbanini!..

Vəzifəsindən imtina elədi Abdulla Qurbanini - döyüşlərə getdi, əsgər oldu (indi polkovnikdir, Müdafiə Nazirliyi Mənavi-Psixoloji Hazırlıq və İctimaiyyətlə Əlaqələr İdarəsi rəisinin müavini, Əməkdar İncəsənət xadimidir, Prezidentin fərdi təqaüdcüsüdür).

İkinci Kəlbəcər əməliyyatında 50 nəfərdən çox şəhidimizi düşmənin nəzarətindən çıxardan, onlarla yaralının həyatını xilas edən, mayor Telman Haqverdiyevin ölümündən sonra natiqliyiylə, məntiqli danışıqlıyyla, duyğusal şeirləriylə, tarixi hadisələri heysiyyətlə xatırlatmaqla taboru dağılmaq təhlükəsindən xilas elədi (dəmli, daha böyük itkilərin qarşısı alındı!)...

Onlarla şeirinə mahnı bəstələnil Abdulla Qurbaninin...

Abdulla Qurbaninin "Türk sancağı" tarixi dramı Bakı Bələdiyyə Teatrında, eləcə də Türkiyənin Kars, Ərzurum, Yazqat, Ankara, ... şəhərlərində müvəffəqiyyətlə tamaşaya qoyulub...

Abdulla Qurbanini 100-dən çox kitabın müəllifidir...

Ümummilli lider Heydər Əliyev Abdulla Qurbaninin yaradıcılığını həmişə yüksək dəyərləndirirdi, böyük tarixi şəxsiyyət Abdulla Qurbanini haqqında deyirdi: "Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin salnaməsini yaradır..."

Abdulla Qurbaninin "Millətini oyaq gecəsi" poeması haqqında xalq şairi Məmməd Araz deyirdi: "Döyüşçü Abdullanın, şair Abdullanın bu poeması, bu harayı, bu əks-sədası, belə bir məqamda Murovdan, Xanlardan, Gəncədən Bakıya gələn yolda, sözün həqiqi mənasında, tufəngin qundağında yazıldı..."

İllərini ömür kimi yaşayır Abdulla Qurbanini. Yaşadığı ömür xalq üçündü, millət üçündü...

Sonda yubilyar Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin fəxri fərmanı, Respublika Veteranlar Təşkilatının "General Həzi Aslanov" yubiley medalı ilə təltif olundu...

Tədbir təsdiqlədi ki, söz də müsəlləh əsgərdi. Polkovnik Abdulla Qurbanini həm də söz əsgəridi...

Rəşid HÜSEYNOV,
əməkdar jurnalist

Mahmudkənd kəndi bilirdimi ki, 13 dekabr gününün ad olduğu ömür yollar yoracaq, Uzaq Şərurün şaxtasını gücü çatdığı qədərincə "yumşaldacaq?" - Abdulla Novruz oğlu hərbi xidmətdəydi, hərbi hissənin azad komsomol komitəsinin katibi idi. 80-ci illərdə rus olmayan əsgərin, baza təhsili milli dillərdən biri olan əsgərin belə vəzifəyə seçilməsini necə möcüzə adlandırmayasan? - komandirlər, zabitlər əsgərin dünyaduyumunu, məntiqli danışıqlığını, təfəkkürünü, təxəyyülünü, hadisələrin mahiyyətləri arasında bağlılıq görmə qabiliyyətini görürsə, dəyərləndirirsə, bunu necə möcüzə adlandıra bilərsən? Bu əsgərin məqalələri, oçerkləri, reportajları

ləndirirdi; Respublikada teatrlaşdırılmış kütləvi tədbirlər Abdulla Qurbanini ssenarist, quruluşçu rejissor kimi tanıtdı: "Natevan qızlar bayramı" (Ağdam), "Qurbanini saz bayramı" (Cəbrayıl), "Kəhrəba salxımlı bağlarım mənəm" (Zəngilan), "Əmək şöhrəti bayramı" (Beyləqan), "Milli qəhrəmanlar günü", "Yallı bayramı" (Naxçıvan), ... mənəvi dəyəri ilə milli mədəniyyətimizi yaşadıb, mənəvi dəyəri indi də ehtiramlarla xatırlanmaqdadı; o tədbirlərin iştirakçıları indi babadı, nənədi. Nəvələr 30-40 il əvvəl bu qəbil tədbirlərinin kimin ssenarisiylə, rejissorluğuyla keçirildiyini, mahiyyətinin nə olduğunu, keçirildiyi vaxtla qədim tarixlərin necə səsləşdiyi-

atdığı hər mermi, hər güllə onun da yaşanımalı illərini yalayır...

Şərur rayon tarix-diyarşünaslıq muzeyinin, Cəlilkənd kəndində C.Məmmədquluzadənin memorial muzeyinin, Abasqulu bəy Şadlinskiyinin xatirə muzeyinin, Zəngilanda Xalqlar Dostluğu muzeyinin yaradıcısı kimi böyük ehtiramlarla əhatələnən Abdulla Qurbanini dəfələrlə ümumittifaq və ümumdünya folklor festivallarının laureatı olub, SSRİ Xalq Təsərrüfatı Nailiyyətləri Sergisinin qızıl və gümüş medallarına layiq görüldü, Azərbaycan Respublikası Ali Soveti Rəyasət Heyətinin fəxri fərmanı ilə təltif edildi...

Xalq yazıçısı Mirzə İbrahi-